

Nastolan kesänäyttely Luontoretki 13.6. – 15.8.2021

Luontoretki tulee Pihapiiri-polkuna arkeen

”Vielä tarvitaan vaneria, kananmunankuoria ja maalinjämää Pihapiiri-teoksen figureihin”, sanoo Kirsimaria E. Törönen nyt helmikuussa.

Mikkeliläinen kuvataiteilija Kirsimaria E. Törönen on yksi Nastolan Luontoretki-kesänäyttelyn taiteilijoista, jonka kuraattori Veikko Halmetoja kutsui tämän kesän näyttelyyn. Törösen Pihapiiri-niminen teoskokonaisuus tulee Nastolan kirkon ja kotiseutumuseon ympäristöön. Paikka oli jäänyt Törösen mieleen Kuvakirja-näyttelyn teosten pystyttämisen tauoilla tehdyistä kävelyretkistä. Hänestä ympäristötaide voi näin korona-aikana antaa aidon taide-elämyksen, jota virtuaalinäyttely ei voi korvata. Törönen kertoo halunneensa tehdä jotain hauskaa koronan kotisohvilla uuvuttamille ihmisille, ja siksi Pihapiirin vanerifiguurit ilmentävät riemunloikkia, liikettä ja elämäniloa.

Pihapiirin figureissa toteutuu myös ajankohtainen materiaalin kierrätystavoite, kun yli puolet on kierrätysmateriaalia: omien akvarellien, piirustusten ja luonnosten värejä, kananmunankuoria ja parin vuoden takaisen teoksen vanereita. Törönen on yrittänyt viimeisten kuuden vuoden aikana omassa työskentelyssään konkretisoida ekologisuuksi ja kierrättämistä, pohtia eettisyyttä: jos kotona kierrättää muovit, lasin, metallin ja paperin, on ristiriitaista, jos ei taiteen tekemisessään yritä kierrättää silloin, kun se on mahdollista. Toisaalta jos kananmunankuoria jää taideteoksesta ympäristöön, luonto kyllä kestää sen. Maailman muuttaminen ja parantaminen lähtee ihmisestä myös taiteen tekemisessä.

Törönen puhuu paljon epäpaikoista, joihin taidetta ei yleensä ajatella sijoitettavaksi ja jotka ovat pyhän valkoisen näyttelytilakuution ulkopuolella. Kesänäyttelyssä tila antaa yllättäviä mahdollisuuksia. Nastolassa Pihapiiri tulee osaksi luontoa ja historiallista kulttuurimaisemaa; toissa kesänä Savonlinnassa Järvi-Suomen Energian muuntajakaappi muuttui osaksi Verkossa-taideesta. Törösen mielestä kesänäyttely voi tavoittaa ensikertalaisiakin ja erilaisia yleisöjä helpommin kuin perinteinen näyttelytila. Siksi hän myös ajattelee kesänäyttelyn yleisöä enemmän. Taide kuuluu kaikille ja kaikkialla on hänelle tärkeä periaate. Taide ei synny tyhjiössä, eikä taiteilija voi linnoittautua mihinkään norsunluutorniinsa tekemään taidetta jotakin näyttelyä varten, josta teokset sen päätyttyä siirtyvät varastoon. Taiteen ei tarvitse olla Törösen mielestä ikuista ja pyhää vaikuttaakseen tai tullakseen nähdyksi. Taiteessa jatkumo näkyy työskentelyprosessissa, jossa syntyy jotakin parhaimmillaan yhteisön ja ympäristön kanssa eikä pelkästään yksin taiteilijan tekemänä. Törösen mielestä Nastolassa yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen voi aistia näyttelyn työstämisen eri vaiheissa ja itse näyttelyssä.

Koska taide kuuluu kaikille, kaikilla on siihen oikeus. Silloin taide on osa arkea. Nastolan kesänäyttelyn Pihapiiri-teosta voi lähestyä monella tavalla. Etenkin lapset ja nuoret ovat tervetulleita näyttelyyn. Erikokoiset eläinfiguurit voivat antaa pienimmillekin isoja elämyksiä. Nastolalaiset ovat mukana tekijöinäkin, kun kirkonkylän peruskoulun oppilaat osallistuvat näyttelyn tekemiseen ja Tienhaaran toimintakeskuksessa työstetään hahmoja kierrätysvanerista.

Lahden kaupungin ympäristöpaja tekee lasten leikkipaikkaan ”kepparirataa” ja keppihevosiä. Lisäksi Törönen luottaa siihen, että ihmiset kyllä keksivät teosten ympärille monenlaista tekemistä, kuten eväsretkiä ja luonnon tarkkailua.